



RÄDDNINGSTJÄNSTEN MJÖLBY

**Olycksundersökning
Villabrand med återantändning**



Handläggare: Jan-Erik Forsén

DOKUMENTINFORMATION

Ärende:	Olycksundersökning villabrand med återantändning
Handläggare:	JF, Jan-Erik Forsén
Kvalitetsgranskare:	MA, Mikael Adolfsson
Mjölby Räddningstjänst diarienummer:	130927-002
Händelse:	<p>Brand i villa som startade i köket och begränsades till denna del av fastigheten. Nytt larm till samma fastighet efter ca: 3,5 timmar p.g.a. återantändning. Fastigheten fick en totalskada. Torsdagen den 2013-09-26 klockan 22:51 och fredagen den 2013-09-27 klockan 03:30.</p>

Version	Datum	Utgåva	Handläggare	Kvalitetsgranskare
1	2013-12-02	Olycksundersökning	JF	MA

Bilagor

1. Insatsrapporter: 2013A00454, 2013A00455
2. SOS Alarm Ärendekopia-Räddning: 14-2980626-2, 14-2980680-2

Inledning

Anledning till undersökningen

Olycksundersökningen är utförd enligt Lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Olyckan faller under räddningstjänstens fastställda kriterier för olycksundersökning nivå 2, eftersom branden resulterade i omfattande brand i byggnad. Denna rapport kommer att visa den troliga orsaken till olyckan samt redovisa hur räddningstjänstens arbete på olycksplatsen utfördes. Rapporten presenterar även förslag på hur räddningstjänsten kan förbygga att liknande händelser inträffar i framtiden.

Denna händelse liknar i många avseenden en brand 2004-12-19 i Skövde kommun. Den olycksundersökning som utfördes med anledning av den branden har använts som referensmaterial då liknande frågeställningar och slutsatser är aktuella i denna olycksundersökning.

Olycksundersökningen syftar inte till att ligga som underlag i rättsliga sammanhang mellan externa parter eller avgörande om ansvarsförhållanden.

En kopia av olycksundersökningen kommer att skickas till de aktörer som Räddningstjänsten i Mjölby anser ha gagn för den i sin verksamhet.

Metod

Insamlandet av uppgifter rörande olyckan har skett genom:

- Granskning av dokumentation rörande olyckan, se bilagor.
- Samtal med insatspersonal som var på plats.
- Samtal med fastighetsägaren.
- Samtal med polisens tekniker.

Byggnad/Objekt

Villa med murat källarplan byggd 1964. Träkonstruktion och utvändigt beklädnad med tegel. Innvändigt beklädnad med råspont och tretexskivor i ytterväggar samt ytskikt av tretexskiva på innerväggar och tak förutom i kök som består av träpanel. Öppen vindkonstruktion med takstolar av trä samt isolering av sågspån samt 45mm mineralull. Yttertak bestående av råspont, tjärpapp och tegelpannor.

Förlopp

Upptäckt samt personers agerande, brand 1

Vid det aktuella tillfället befann sig två personer, vuxen och barn, hemma i villan. Barnet befann sig i sitt rum och föräldern lagade mat och bakade i köket. Föräldern lämnar köket för att gå ned i källaren där personen efter en tid uppmärksammar ett sprakande ljud ifrån övervåningen. När föräldern kommer upp till övervåningen upptäcker personen att det brinner kraftigt i anslutning till spisen i köket. Personen gör ett försök att närma sig branden men tvingas retirera på grund av värmestrålningen från branden. Båda personerna lämnar huset och larmar SOS-alarm 112 klockan 22:50.

Räddningstjänstens agerande, brand 1

Räddningstjänsten fick förlarm om brand i byggnad klockan 22:51 (+ 1 min) följt av stort larm brand i byggnad klockan 22:52 (+ 2 min). BM/RL i Ledningsenhet 5080 kvitterar larmet klockan 22:53 (+ 3 min) och beger sig mot adressen med Räddningsenhet 5010 samt Höjdenhet 5030. Under framkörning meddelar SOS att alla personer är ute samt att det är konstaterad brand i köket och att det ryker ifrån taket. Vid ankomst klockan 22:56 (+ 5 min) möts RL av personerna som befann sig hemma vid brandstarten. Rökdykarpär från 5010 går in via ytterdörren och möts av brandgaser med ett nollplan ca: 1,5 meter från golv. Rökdykarpäret lokaliserar ändå branden snabbt där de rapporterar om öppna lågor från spisen och fritös upp mot köksfläkt. Branden släcks av och fritös lämpas ut. Efter detta ventileras fastigheten från brandgaser med PPV-fläkt och öppen altandörr. Efterkontroll med IR-kamera utförs i anslutning till köksfläkt och skåp utan att upptäcka någon märkbar temperaturhöjning. Efterkontroll utförs även på vinden i anslutning till där imkanal från köksfläkt går genom vindsbjälklag. Isolering som bestod av sågspån och mineralull lämpas undan i anslutning till imkanal och temperaturen mäts upp till 17 grader. Strömmen är fortsatt påslagen i fastigheten med undantag för säkring till kök.



RL kontaktar fastighetsägarens försäkringsbolag och meddelar om skadan samt behovet av sanering. Klockan 00.00 avslutar RL räddningsinsatsen och lämnar över blankett om *Bevakning efter räddningsinsats* till fastighetsägaren. Blanketten går igenom och fastighetsägaren informeras om att ”utföra kontroll av det som brunnit och även kontroll av vinden”.

Fastighetsägarens åtgärder, brand 1

Fastighetsägaren stannade kvar på platsen ca 1,5 timmar. Under den tiden kontrollerades köket regelbundet samt även vinden och den frilagda imkanalen. Varken synlig rök eller glödhärdar upptäckts vid visuell kontroll eller ”känn” metoden. Fastighetsägaren lämnar platsen omkring klockan 01:30 och upplever platsen som ”lugn”.

Upptäckt samt personers agerande, brand 2

Grannar till fastigheten upptäcker hur det slår upp öppna lågor från taket och larmar SOS-alarm 112 klockan 03:29.

Räddningstjänstens agerande, brand 2

Räddningstjänsten fick förlarm om brand i byggnad klockan 03:30 (+ 1 min) följt av stort larm brand i byggnad klockan 03:30 (+ 1 min). BM/RL i Ledningsenhet 5080 kvitterar larmet klockan 03:32 (+ 3 min) och beger sig mot adressen med Räddningsenhet 5010 samt Höjdenhet 5030. Under framkörning meddelar SOS att granne har larmat och ser öppna lågor från taket samt att ingen bil står på uppfarten. Grannen har inte heller fått någon reaktion när han har knackat på ytterdörren. Vid ankomst klockan 03:37 (+ 7 min) lämnar RL vindruterapport om att taket är genombrunnet. Enligt larmplan larmas även station Skänninge på detta larm och Räddningsenhet 5310 kvitterar sig framme på olycksplatsen klockan 03:46 (+ 17 min). Vidare larmar RL station Boxholm och Räddningsenhet 5610 klockan 03:41 till fiktiv station Öringe för att säkerställa den anpassade beredskapen vid händelse av nya larm.

Relativt snabbt konstaterar räddningspersonalen på plats att branden är begränsad till vinden. Detta resulterar i att släckningsarbetet utförs utvändigt med släckvatten från Släckenhetsenhet 5010, 5310 samt även Höjdenhet 5030. RL konstaterar under släckningsarbetets gång att effekten uteblir och väljer därför ca: klockan 05:00 att skumbegjuta vinden och yttertakets med hjälp av Vattenenhet 5040 och oneseven-skum. Samtidigt som släckningsarbetet utförs beordrar RL att bära ut värdefulla inventarier efter fastighetsägarens önskemål, RL kontaktade i ett tidigt skede fastighetsägaren som kom till platsen. Beslutet att byta metod ger resultat och branden fås under kontroll. Efter en ny riskbedömning av RL och Bf konstateras att raskrisken är uppenbar och ingen får tillträde till fastigheten. Mjölby svartådalen energi (MSE) kommer till platsen och bryter ingående ström till fastigheten ca: klockan 06:00. RL kontaktar fastighetsägaren försäkringsbolag och meddelar om den nya skadan. RL avslutar räddningsinsatsen klockan 10:40 och lämnar över blankett om *Bevakning efter räddningsinsats* till fastighetsägaren.

Orsak

Brand 1

Polisen har ej utfört någon brandorsaksundersökning. Då tekniker kom till platsen förelåg stor rasrisk av yttertak och kunde därför inte tillträda fastigheten. Den fritös som stod placerad på spishäll skickades till SKL för analys. SKL kunde ej påvisa något tekniskt fel på fritös. Primärbranden kan ändå konstateras ha börjat på spishällen men orsak kan ej fastställas.

Brand 2

Återantändning från brand 1 med glödbrand i antingen väggkonstruktion eller sågspånsisolering är den troligaste orsaken. Elfel kan inte heller uteslutas då strömmen fortfarande var påslagen i fastigheten efter brand 1.

Slutsatser/Erfarenheter

Denna brand påvisar sårbarheten i att fastighetsägaren på egen hand ansvarar för bevakning efter räddningsinsats. Vid detta tillfälle kan exempel på försvårande omständigheter identifieras vilket kan resultera i viktiga erfarenheter för räddningstjänsten och försäkringsbolag.

- Tydligheten i de instruktioner som eventuellt räddningstjänsten ger i ett bevakningsuppdrag till enskilda fastighetsägare
 - RL på plats är den som kan göra den mest riktiga bedömningen av huruvida risken för en återantändning kan ske. Vid bränder där RL bedömer risken som minimal för en återantändning och fastighetsägaren enskilt kan åta sig bevakningsuppdraget bör rekommendationerna förtydligas. Detta är något som bättre bör förmedlas till aktuellt försäkringsbolag då räddningstjänsten endast har skyldighet att informera *om behovet* av bevakning, egentligen inte *hur* bevakningen ska ske.
- Återantändningsrisken då sågspån används som isoleringsmaterial i brandskadad byggnad
 - Vid denna brand är den troliga orsaken att en liten glödbrand i någon del av sågspånsisoleringen fått syretillförsel och flammade upp till lågande brand igen. Generellt kan nog sägas att återantändningsrisken är större då sågspån/kutterspån används som isoleringsmaterial. Räddningstjänsten bör i större utsträckning väga in detta i bedömningen av vilken typ av bevakning som är lämplig efter avslutad räddningsinsats.
- Försäkringsbolagets bedömning av vilken bevakning som är lämplig
 - Från ovanstående resonemang kan slutsatsen dras att räddningstjänsten i fortsättningen bör föra en tydligare dialog med aktuellt försäkringsbolag. Detta dels utifrån lämpligheten att fastighetsägaren enskilt ska ansvara för bevakning samt även väga in riskerna med sågspån/kutterspån.

Åtgärdsförslag

Räddningstjänsten i Mjölby

- Räddningstjänsten bör skapa rutiner för hur bevakningsuppdrag ska utföras. Dessa rutiner ska gälla vid bevakningsuppdrag som räddningstjänsten åtar sig efter avslutad räddningsinsats.
- Kontakta aktuellt försäkringsbolag för vidare resonemang kring bevakning efter avslutad räddningsinsats.
- Vidare utbildning för befäl kring när och hur restvärdesarbete utförs.
- Ytterligare underlätta för drabbad vid en brand genom att lämna ut informationsfolder ”Efter olyckan”.
- Stf räddningschef Mikael Adolfsson ansvarar för kontakt gentemot aktuella försäkringsbolag.

Försäkringsbolaget

- Rutiner för beställning av bevakning. Vilken ”nivå” ska man ha på bevakningen på det aktuella objektet. Vem är mest lämplig att utföra bevakningen.
- Rutiner för rekommendationer till ägare som själv övertar ansvaret för eventuell bevakning efter en brand.

Sändlista

Följande aktörer sändes en kopia av olycksundersökningen.

- MSB (Myndigheten för samhällsskydd och beredskap)
- Polismyndigheten i Östergötlands län
- Folksam Östergötland
- Länsförsäkringar Östgöta

Mjölby, 2013-12-02

Handläggare: Jan-Erik Forsén, Brandmästare

Räddningstjänsten Mjölby